

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15559
Tarih : 18.12.2025

38163

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

İktidarın neoliberal ekonomi politikalarının yarattığı hiper enflasyon, yüksek döviz kurları ve yüksek işsizlik toplumsal tabana yayılan yoksullaşma düzeyini tarihte görülmedik seviyelere çıkarmış, sosyal devlet mekanizmalarının tasfiyesi edilmesiyle birlikte özellikle dar gelirli kesimler açısından da barınma hakkını fiilen ortadan kaldırmıştır.

Öyle ki; Ankara'nın merkezinde yer alan AŞTİ Otogarında kartonlar üzerinde barınmaya çalışan sefalet ücretine mahkûm edilmiş emekliler, asgari ücretliler, şiddet sarmalından kaçarak sığınacak bir yeri olmadığı için çocuğunu yurda bırakmak zorunda kalan şiddet mağduru kadınlar, bakımevinde yer açılmasını bekleyen yaşlılar; Ulus semtindeki denetimden uzak izbe otellerde 5-6 kişi birleşerek tuvaleti dahi bulunmayan, hijyenden uzak, bir banyo için dahi ek ücret ödemek zorunda kalan, soğuk suyla bu ihtiyacını gidermek zorunda kalarak sağlığından olan ve 'terminalde kalanları görseniz halimize şükredersiniz' noktasına gelen emeklilerle; artık tek başına kirasını ödeyemediği için 3-4 kişi birleşerek öğrenciler gibi ortak eve çıkmak zorunda kalan emeklilerin durumu, kamuoyu ile paylaşılan bilgilerle bu gerçekliği tüm çıplaklığı ile ortaya koymaktadır.

Otogarda kalan yurttaşların basında yer alan ifadeleri, emekli aylıkları ve asgari ücretle kira bedellerinin karşılanamadığı, borç ve icra süreçleri nedeniyle konutların kaybedildiği, iş bulma umuduyla başkente gelenlerin barınacak yer bulamadığı ve kadınların maruz kaldıkları şiddet nedeniyle evlerini terk etmek zorunda kaldıkları yönündedir.

TBMM Bütçe görüşmeleri sırasında evsizlik ve yoksulluk sorununa ilişkin sorunu kişiselleştiren "özel sebepler olabilir " yaklaşımınız kamusal sorumluluğu üstlenmeyen, barınma ve yoksulluk krizinin yapısal nedenlerini görünmez kılan ve sosyal devletin sorumluluğunu bireylere yükleyen, iktidarınızın yoksulluğu "kader" veya "bireysel hata" gibi gösterme çabasının bir yansımasıdır.

Otogarlar, terminaller ve benzeri kamusal alanlarda barınmak zorunda kalan yurttaşların varlığı özel sebepler değil, sosyal yardım mekanizmalarının yetersizliğinin ötesinde; barınma hakkını esas alan bütüncül bir sosyal konut politikasının ve güvenceli bir gelir sisteminin bulunmamasının sonucu olup, Anayasa'da güvence altına alınan sosyal devlet ilkesinin fiilen hayata geçirilmediğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Başkent Ankara'da, ekonomik krizin derinleşmesiyle birlikte barınma hakkından yoksun kalan 50'den fazla yurttaşımızın Ankara Şehirlerarası Terminal İşletmesi (AŞTİ) üst katında banklarda ve kartonlar üzerinde insanlık dışı koşullarda yaşam mücadelesi vermesinin sorumlusu kimdir?
- 2- Bütçe görüşmelerinde ifade ettiğiniz "özel sebepler" kavramı; açlık sınırının yarısı kadar maaş alan bir emeklinin, asgari ücretlinin, şiddet görerek evini terk etmek zorunda kalan kadınların kirasını ödeyemeyip otogara sığınmasını da kapsamakta mıdır? Bu tabloyu "tercih" veya "kişisel sorun" olarak mı tanımlıyorsunuz?
- 3- Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen "sosyal hukuk devleti" ilkesi gereği, barınma imkanı olmayan yurttaşlara karşı Bakanlığınızın hukuki sorumluluğunu yerine getirmemesinin gerekçesi nedir?
- 4- En düşük emekli maaşının (12.500 TL civarı) ve asgari ücretin, 29 bin TL'yi aşan açlık sınırının altında olduğu bir tabloda; bu maaşlarla geçinmesi beklenen yurttaşların sokaklara ve terminallere düşmesi Bakanlığınızca bir "sosyal trajedi" olarak mı yoksa "ekonomik gereklilik" olarak mı değerlendirilmektedir?
- 5- AŞTİ'de barınmak zorunda kalan yurttaşların temel ihtiyaçları (yemek, hijyen, ısınma) için herhangi bir sosyal yardım veya barınma desteği sağlanmış mıdır?

- 6- Ankara genelinde barınma imkânı bulunmaması nedeniyle terminal, park ve hijyenden uzak ortamlarda yaşamını sürdürmek zorunda kalan kişi sayısı kaçtır?
- 7- Ekonomik imkânsızlıklar, barınma sorunu ve şiddet nedeniyle çocuklarını devlet korumasına/yurtlarına bırakmak zorunda kalan kadınlara dair Ankara özelinde ve Türkiye genelinde bir veri çalışmanız mevcut mudur?
- 8- Şiddete uğradığı için evini terk etmek zorunda kalan ancak Bakanlığınıza bağlı sığınma evlerinde kapasite yetersizliği nedeniyle yer bulamayan kadın sayısı kaçtır?
- 9- AŞTİ'ye sığınan şiddet mağduru kadınların "özel sebeplerle" mi yoksa devletin sığınak kapasitesinin yetersizliği ve bürokratik engeller nedeniyle mi sokakta kaldığına dair bir araştırmanız mevcut mudur?
- 10- Şiddetten kaçarak AŞTİ'ye sığınan kadınların sayısı ve bu kadınların kaçının Bakanlığınıza "can güvenliği ve barınma" talebinde bulunduğu bilgisi kayıtlarınızda mevcut mudur? Bu kadınlar neden güvenli sığınaklara değil de terminallere mahkûm edilmektedir?
- 11- Başta Ankara'da AŞTİ ve benzeri kamusal alanlar olmak üzere Türkiye genelinde barınmaya çalışan kadın ve çocukların tespiti yapılarak, bu kişilere yönelik acil barınma ve psikososyal destek sağlanmış mıdır?
- 12- Şiddet mağduru kadınların sığınma evlerinden ayrıldıktan sonraki süreçte "güvenli ve daimi konut" ihtiyacını karşılamaya yönelik kira yardımı veya sosyal konut önceliği gibi bir programınız var mıdır?
- 13- Bakanlığınızın şiddet mağduru kadınların çocuklarından koparılmadan, çocukları ile birlikte güvenli bir şekilde yaşayabileceği barınma modelleri hayata geçirilmesine yönelik bir çalışması bulunmakta mıdır?
- 14- Bakanlığınızın bakımevlerinde yer açılmasını bekleyen yaşlıların Ulus'taki hijyen koşullarından uzak otellere mahkûm edilmesi "insan onuruna yakışır yaşam hakkı" ile nasıl bağdaşmaktadır?
- 15- Bakanlığınızca, Ulus ve benzeri semtlerde, düşük ücretlerle insanlık dışı koşullarda (hijyensiz, kalabalık ve temel imkanlardan yoksun) oda kiralayan işletmelere yönelik bir denetim mekanizması işletilmekte midir?
- 16- Türkiye genelinde bakımevlerinde yer açılmasını bekleyen kişi sayısı kaçtır?
- 17- AŞTİ'de geceyi geçiren yurttaşların basına yansıyan "Gidecek yerim yok, bakımevinde yer açılmasını bekliyorum" şeklindeki beyanları üzerine, Ankara'daki kamu

misafirhaneleri ve huzurevlerindeki kontenjan yetersizliği sorununu çözmeye yönelik Bakanlığınızca herhangi bir düzenleme yapılması düşünölmekte midir?

- 18- AŞTİ'de konaklayanların %80'inin emekli, işsiz genç ve şiddet mağduru kadınlardan oluşması, sorunun "özel" değil; düşük ücret, yüksek kira ve yetersiz sığınak politikalarından kaynaklandığını ispatlamaktadır. Bakanlığınızın bu "yapısal yoksulluğu" gidermeye dönük bir bütçe revizyonu var mıdır?
- 19- Sosyal devlet ilkesi gereği, barınma hakkı ihlal edilen dezavantajlı grupların insanca yaşayabileceği kalıcı sosyal konut projeleri gündeminizde midir?
- 20- Derin yoksulluk ve evsizlik sorununun yapısal nedenlerini araştırmak ve kalıcı çözümler üretmek üzere bakanlıklar arası bir koordinasyon mekanizması kurulması düşünölmekte midir?